

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในตอนต้นของบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการศึกษาและการจำแนกชนิดคำกริยาของนักไวยากรณ์บางท่านที่ได้กล่าวถึงคำกริยาแบ่งออกลักษณะไว้แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงการศึกษาคำกริยา ชนิดนี้ในแนวทางที่ต่าง ๆ กัน ดังนี้ คือ

2.1 การศึกษาคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาแบ่งออกลักษณะ

2.1.1 การศึกษาของพระยาอุปกิตศิลปสาร

พระยาอุปกิตศิลปสาร¹ ได้กล่าวถึงคำกริยาชนิดหนึ่งที่เรียกว่า วิกรรตกริยา โดยให้คำอธิบายไว้ว่า

"วิกรรตกริยา หมายถึง คำกริยาที่ไม่มีเนื้อความในตัว ต้องอาศัยเนื้อความของศัพท์วิภัติการหรือการอื่นที่อยู่ข้างท้ายเข้าช่วยจึงจะได้ความครบ ได้แก่คำว่า เป็น เหมือน คล้าย เท่า เป็นต้น ตัวอย่างเช่น เขาเป็นหมอ เขาเป็นใหญ่ เขาเหมือนเด็ก เป็นต้น ...ใจความสำคัญอยู่ที่คำพ่วงท้าย คือ หมอ ใหญ่ เด็ก ... คำกริยาที่อยู่ข้างหน้านั้น คล้ายกับเป็นทุนให้คำที่พ่วงท้ายเกาะพอให้สำเร็จรูปเป็นประโยคเท่านั้น ..."

---

¹ พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2524), หน้า 84.

นอกจากนี้พระยาอุปกิตศิลปสาร² ยังตั้งข้อสังเกตว่า

"... คำวิกรรตถกิริยาในภาษาอื่น เช่น อังกฤษ หรือ บาลี เขาใช้เข้ากับคำนามหรือ คำวิเศษณ์ก็ได้ แต่ในภาษาไทย มักจะใช้ประกอบกับคำนามเป็นพื้น เช่น เขาเป็นนายอำเภอ เขาเป็นคนดี ...

วิกรรตถกิริยาที่ใช้กับวิเศษณ์อยู่บ้าง ก็มักจะประสงค์ความไปทางหนึ่ง เช่น นูคว่า เขาเป็นใหญ่กว่าฉัน ดั่งนี้มิได้หมายความว่า เขาตัวใหญ่ แต่หมายความว่า เขามีตำแหน่งใหญ่, ... "

2.1.2 การศึกษาคำของกำชัย ทองหล่อ

กำชัย ทองหล่อ³ ได้กล่าวถึงวิกรรตถกิริยา ไว้ว่า

"วิกรรตถกิริยา คือ กิริยาที่ไม่สำเร็จความหมายในตัวเอง และจะใช้เป็นคำกิริยา ของประธานตามลำพังตัวเองไม่ได้ จะต้องมีคำนาม คำสรรพนาม หรือ คำวิเศษณ์มาขยาย จึงจะได้ความ กิริยาพวกนี้ได้แก่ คำว่า เป็น เหมือน เท่า คล้าย คือ เสมือน ดุจ ประดุจ ประหนึ่ง ราวกับ เพียงดั่ง เปรียบเหมือน อุปมาเหมือน ตัวอย่างเช่น นายแดงเป็นครู รูปร่างของลาเหมือนรูปร่างของม้า เขาคล้ายกับฉัน ถ้าฉันเป็นใหญ่เป็นโต ฉันจะไม่ลืมท่าน, ..."

---

² พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2524), หน้า 85.

³ กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย, (กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น, 2509), หน้า 297-298.

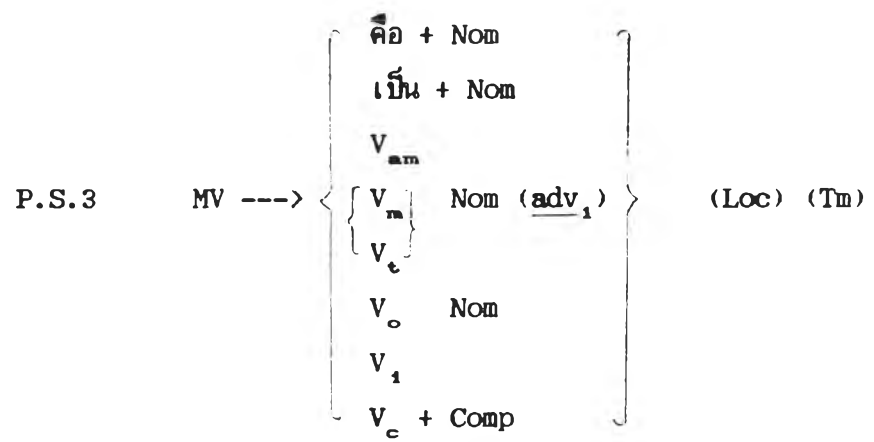
กำชัย ทองหล่อ⁴ ยังได้มีหมายเหตุเกี่ยวกับคำวิกรรตกริยา 2 ประการ ดังนี้

"1. คำวิกรรตกริยา (นอกจากคำ "คือ") ถ้าใช้เชื่อมประโยค นับเป็นคำสันธานชนิดแสดงความเปรียบเทียบ เช่น เขาทำงานเหมือนลูกจ้าง เขาเดินเก่งคล้ายกับบิดาของเขา,...

2. คำวิกรรตกริยา "เป็น" บางกรณีใช้เป็นคำขยายกริยาข้างหน้าได้ อย่างคำวิเศษณ์ เช่น เขาหัดเป็นครู เขาทำเป็นเชื่อง เขาทำงานเป็นม้าเป็นหลัง,..."

2.1.3 การศึกษาของอุดม วโรตม์ลิขิตต์

อุดม วโรตม์ลิขิตต์⁵ ได้จำแนกคำกริยาหลักเป็น 8 จำพวกในกฎโครงสร้างวลี 3 ดังนี้

จากกฎโครงสร้างวลี 3 นี้ คำกริยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคั้งนี้คือ คำว่า คือ เป็น ซึ่งอุดม วโรตม์ลิขิตต์ ให้ข้อสังเกตว่า คำกริยาทั้งสองรายคำนี้

⁴ กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย, (กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น, 2509), หน้า 299.

⁵ Udom Warotamasikkhadit, "Thai Syntax : An Outline," (Ph.D. Dissertation, University of Texas, 1963), p.14.

แตกต่างกันในแง่ที่ว่า เป็น มีคำปฏิเสธหน้าหน้าได้ ในขณะที่ คือ ไม่อาจมีคำปฏิเสธหรือคำช่วยกริยานำหน้าหน้าได้ แต่ถ้าต้องการปฏิเสธคำกริยา คือ ก็จะต้องเปลี่ยนเป็น ใช่ แล้วจึงใส่คำปฏิเสธหน้าหน้าได้

ตัวอย่าง

เขาเป็นครู
 เขาไม่เป็นครู
 เขาคือครู
 *เขาไม่คือครู
 เขาไม่ใช่ครู

2.1.4 การศึกษาของนววรรณ ทัศนะเมธา

นววรรณ ทัศนะเมธา^๑ กล่าวถึงคำกริยาชนิดหนึ่งที่เรียกว่า คำกริยาเปรียบเทียบ โดยได้ให้ความหมายไว้ว่า

"กริยาเปรียบเทียบ คือ คำกริยาที่ใช้สำหรับเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ หรือบุคคลต่างๆ ว่าเป็นสิ่งเดียวกัน บุคคลเดียวกัน เหมือนกัน หรือเท่ากันหรือไม่ กริยาชนิดนี้จะต้องปรากฏร่วมกับหน่วยนาม 2 หน่วย เช่น

เพื่อนบ้านของเขา คือ หัวหน้าผม
 งานใบนี เท่า กับงานใบนั้น
 สุดา เหมือน พี่สาวฉัน

คำกริยาชนิดนี้ สามารถย้ายหน่วยนามที่อยู่ข้างหลังกริยาไปไว้หน้ากริยาได้ เมื่อเปลี่ยนตำแหน่งของหน่วยนามแล้ว ความหมายหลักของประโยคไม่เปลี่ยน เปลี่ยนแต่จุดสนใจ เช่น

หัวหน้าผม คือ เพื่อนบ้านของเขา
 งานใบนั้น เท่า กับงานใบนี
 พี่สาวฉัน เหมือน สุดา

^๑ นววรรณ ทัศนะเมธา, ไวยากรณ์ไทย, (กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2527), หน้า 7.

นอกจากนี้ยังสามารถนำหน่วยนามทั้งสองไว้หน้าประโยคได้ (สทวันกริษา "คือ")
เช่น

จານไบั้น กับ จานไบั้น เท่ากัน
พี่สาวฉัน กับ สดา เหมือนกัน ..."

2.1.5 การศึกษาของ อาร์ เอช โรบินส์ (R.H. Robins)

อาร์ เอช โรบินส์⁷ ศึกษาภาษาชูดาน และได้แบ่งประโยคในภาษาชูดาน
ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ประโยคการบอกเทียบความ (Equational Sentences)
2. ประโยคที่มีกริษา (Verbal Sentences)

กล่าวโดยสรุป ประโยคบอกการเทียบความและประโยคที่มีกริษา แตกต่างกันตรงที่
ประโยคบอกการเทียบความอาจมีคำกริษาปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ แต่ประโยคที่มีกริษานั้นต้องมี
คำกริษาปรากฏร่วมเสมอ

สำหรับการศึกษาคั้งนี้ จะเกี่ยวข้องกับประโยคบอกการเทียบความเท่านั้น
ดังนั้นจะขอกล่าวถึงเฉพาะประโยคบอกการเทียบความ ซึ่ง โรบินส์ ให้อำจำกัดความว่าหมายถึง
ประโยคที่ประกอบด้วยนามวลี 2 นามวลี โดยนามวลีหน้ากริษาส่วนใหญ่จะเป็นคำสรรพนาม เช่น

1) manehna pradzurit = He (is) a soldier.
he a soldier

2) patlot ir pamere = This pencil (was) a present.
pencil this a present

---

⁷ R.H. Robins, Diversions of Bloomsbury. , (Amsterdam :
North-Holland Publishing, 1970.) pp 352-353.

โรบินส์ เคยกล่าวถึงประโยคบอกการเทียบความมาก่อนแล้วในผลงานอีกเล่มหนึ่งของเขา^๑ โดยเขาแสดงความเห็นว่าในภาษารัสเซีย ภาษาอังกฤษ และภาษาละติน ก็มีประโยคบอกการเทียบความ โดยแต่เดิมนักไวยากรณ์มักจะวิเคราะห์ว่าประโยคเหล่านี้เป็นเพียงวลี ๗ ทิ้งเท่านั้น ไม่ใช่ประโยคสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะแนวคิดที่ใช้นิยามประโยคแต่เดิมนั้นจะกล่าวถึงส่วนสำคัญ 2 ส่วนที่ต้องปรากฏให้เห็นเสมอ คือ ส่วนนามวลี และส่วนกริยาวลี ซึ่งในส่วนกริยาวลีต้องมีคำกริยาหลักปรากฏให้เห็นเสมอ จึงจะถือว่าเป็นประโยคสมบูรณ์ ดังนั้นหากข้อความใดปราศจากคำกริยาหลักที่ปรากฏให้เห็น ก็จะพิจารณาถือว่าเป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ จนกระทั่งการศึกษาภาษาตามแนวภาษาศาสตร์ได้มีการพัฒนาอย่างมาก ข้อความที่ไม่มีคำกริยาหลักปรากฏให้เห็นจึงเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ได้ และจำเป็นต้องแบ่งเป็นประเภทใหม่ขึ้นนอกเหนือจากการแบ่งชนิดของประโยคที่เคยมีมาแต่เดิม

2.1.6 การศึกษาของ ชาลส์ เพ็ค (Charles Peck)

ชาลส์ เพ็ค^๒ ศึกษาถึงลักษณะประโยค (Clause) และแบ่งประเภทตามลักษณะที่สำคัญได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ประโยคที่มีกริยา (Verbal Clauses) หมายถึง ประโยคที่มีคำกริยาหลักปรากฏให้เห็นเสมอ

ตัวอย่าง

Lucy cut the cake.

2. ประโยคไร้กริยา (Verbless Clauses) หมายถึง ประโยคที่ไม่มีคำกริยาหลักปรากฏให้เห็น (ในภาษาอังกฤษจะมีคำกริยา Be ปรากฏ)

ตัวอย่าง

The book is new.

---

^๑ R.H. Robins, General Linguistics : An Introductory Survey, (London : Longmans, 1968), p234.

^๒ Charles Peck, A Survey of Grammatical Structures, (Summer Institute of Linguistics, 1984), p 121.

เนื่องจากการศึกษาในวิชานี้เกี่ยวข้องกับประโยคไร้กริยาตามคำจำกัดความของ เพ็ค ดังนั้นผู้วิจัยจะขอเสนอรายละเอียดเฉพาะประโยคดังกล่าว ดังนี้

เพ็ค¹⁰ กล่าวถึงประโยคไร้กริยาไว้ว่า "The verbless clauses all use a dummy verb be in English, but in other languages, no verb is used at all. These clauses all involve a nominal to which some characteristic is attributed."

หมายความว่า ประโยคไร้กริยาในภาษาอื่น ๆ จะไม่มีคำกริยาปรากฏ แต่ในภาษาอังกฤษจะมีคำกริยา Be ปรากฏ ซึ่งประโยคนี้นี้จะมีความหมายในการบ่งบรยายลักษณะของหน่วยนาม

เพ็ค ได้แบ่งประโยคไร้คำกริยาออกเป็นชนิดย่อย ๆ 6 ชนิด

ก. ประโยคบรรยาย (Descriptive Clause) คือ ประโยคที่มีคำคุณศัพท์เป็นตัวขยายเพื่อบรรยายหรือบอกรายละเอียดของหน่วยนาม เช่น

The book is new. (หนังสือใหม่)

That mountain is high. (ภูเขาสูง)

ข. ประโยคบอกการเทียบความ (Equational Clause) หมายถึง ประโยคที่มีหน่วยนามตามหลัง Be ทำหน้าที่ขยายหน่วยนามหน้า Be เช่น

Jerry is a senator. (เจอร์รี่เป็นวุฒิสมาชิก)

My brother is a factory worker in St. Louis.

(น้อง/พี่ชายของฉัน เป็น คนงานโรงงานในเมืองเซนต์หลุยส์)

---

¹⁰ Charles Peck, A Survey of Grammatical Structures, (Summer Institute of Linguistics, 1984), p 130-134.

ค. ประโยคบอกกรรมสิทธิ์ (Possession Clause) หมายถึง ประโยคที่มี
ความหมายเกี่ยวกับการแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น

This coat is Susan's. (เสื้อโค้ตตัวนี้เป็นของซูซาน)

That house is ours. (บ้านหลังนั้นเป็นของพวกเรา)

เขากล่าวว่า ประโยคบอกกรรมสิทธิ์นี้ อาจใช้รูปประโยคที่มีคำกริยาชนิดประโยคกรรม
แทนก็ได้ โดยประโยคกรรมนี้จะมีคำกริยา to have หรือ to own ปรากฏในตำแหน่ง
คำกริยาหลัก เช่น

Susan has the coat. (ซูซานมีเสื้อโค้ต)

Susan owns the coat. (ซูซานเป็นเจ้าของเสื้อโค้ต)

ง. ประโยคบอกสถานที่ (Location Clause) หมายถึง ประโยคที่มี
ความหมายเกี่ยวกับการบอกตำแหน่งที่ตั้ง เช่น

My car is in the repair shop. (รถของฉันอยู่ที่อู่ซ่อมรถ)

The main offices are in St. Louis. (สำนักงานใหญ่อยู่ใน
เมืองเซนต์หลุยส์)

จ. ประโยคบอกชื่อ (Name Clause) หมายถึง ประโยคที่มีความหมายเกี่ยวกับ
การบอกชื่อ เช่น

His name is Roger. (ชื่อของเขา คือ โรเจอร์)

Merlin is his name. (เมอร์ลิน คือ ชื่อของเขา)

ฉ. ประโยคบอกความคงอยู่ (Existential Clause) หมายถึง ประโยคที่มี
ความหมายถึง การมีอยู่ การคงอยู่ เช่น

There was once a king in a foreign land.

(ครั้งหนึ่งมีกษัตริย์ในต่างแดนองค์หนึ่ง)

There are some Cuban soldiers in Ethiopia.

(มีทหารคิวบาจำนวนหนึ่งในเอธิโอเปีย)

2.2 ข้อคิดเห็นจากการศึกษางานของนักไวยากรณ์ในข้อ 2.1

จากการศึกษางานของนักไวยากรณ์ดังกล่าวแล้ว พบว่า

ก. นักไวยากรณ์หลายท่านมิได้มุ่งศึกษาคำกริยาบ่งบอกลักษณะโดยเฉพาะ แต่จะกล่าวถึงไว้ในฐานะที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหรือเรื่องที่มุ่งศึกษาอยู่เท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงไม่อาจให้คำอธิบายคำกริยาชนิดนี้อย่างกว้างขวางได้

ข. นักไวยากรณ์แต่ละท่านกำหนดชื่อของคำกริยาชนิดนี้ไว้แตกต่างกัน บางท่านเรียกว่า วิกรรตกริยา บางท่านเรียกว่า คำกริยาเปรียบเทียบ บางท่านแสดงความแตกต่างระหว่างคำกริยากลุ่มนี้กับคำกริยาชนิดอื่นๆ แต่ก็ไม่ได้กำหนดชื่อเรียกคำกริยากลุ่มนี้

กลุ่มคำกริยาที่มีชื่อเรียกว่า วิกรรตกริยา หรือ กริยาเปรียบเทียบดังกล่าวข้างต้นนี้ ถึงแม้จะมีโครงสร้างเหมือนกับคำกริยากรรมในลักษณะที่ว่า เป็นคำกริยาที่ต้องมีหน่วยนาม¹¹ อย่างน้อย 2 หน่วย ปรากฏร่วมด้วยโดยมีหน่วยนามหนึ่งปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยา และอีกหน่วยนามหนึ่งปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาก็ตาม แต่ก็มีนักไวยากรณ์หลายท่านศึกษาพบความแตกต่างและความจำเป็นที่จะต้องจำแนกคำกริยากลุ่มนี้ออกจากคำกริยากรรมเป็นคำกริยาอีกประเภทหนึ่งต่างหาก ทั้งนี้เพราะถ้าเราพิจารณาในเรื่องความหมาย จะเห็นว่า คำกริยากลุ่มนี้มีความแตกต่างในด้านความหมายกับคำกริยากรรมอย่างมาก อย่างไรก็ตาม จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานของนักไวยากรณ์จำนวนมากแล้ว กล่าวได้ว่า ยังไม่เคยมีนักไวยากรณ์ท่านใดได้ศึกษาคุณสมบัติของคำกริยากลุ่มนี้อย่างละเอียดมาก่อน มีนักไวยากรณ์บางท่านพบว่าในคำกริยากลุ่มนี้ก็ยังมีความแตกต่างระหว่างกัน ดังเช่น การศึกษาของ อุดม วโรตม์ลิขิตต์ ซึ่งจำแนกคำกริยากลุ่มนี้ออกเป็น 2 ชนิดย่อยตามกฎโครงสร้างวลีที่ 3 (ดูหน้า 7) แต่การศึกษาที่มิได้กล่าวถึงคุณสมบัติของคำกริยาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนที่ทำให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องจำแนกเป็นชนิดย่อยๆ ทั้งนี้เพราะการศึกษาดังกล่าวเป็นการศึกษาภาษาทั้งภาษาซึ่งครอบคลุมขอบเขตกว้าง ทำให้ไม่สามารถศึกษาคำกริยาแต่ละประเภทอย่างละเอียดได้

¹¹ วิทยานิพนธ์นี้ใช้ชื่อ "หน่วยนาม" ตาม นววรรณ ทัศนะเมธา, ไวยากรณ์ไทย (พระนคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2525)

การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะศึกษาเฉพาะกลุ่มคำกริยาดังได้กล่าวข้างต้นอย่างละเอียด โดยผู้วิจัยจะเรียกคำกริยากลุ่มนี้ว่า "คำกริยาบ่งบอกลักษณะ" เหตุผลที่ผู้วิจัยเรียกคำกริยากลุ่มนี้ว่าคำกริยาบ่งบอกลักษณะโดยไม่เรียกว่าวิกรรตกริยา หรือ คำกริยาเปรียบเทียบดังที่นักไวยากรณ์ได้เรียกกันมาก่อน เพราะจากการศึกษาเบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่า คำกริยากลุ่มนี้ จะมีความหมายที่บอกถึงลักษณะของหน่วยงาน โดยหน่วยงานหลังคำกริยาจะเป็นข้อความที่ใช้บรรยายหรืออธิบาย หรือ เปรียบเทียบลักษณะของหน่วยงานหน้าคำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง การที่จะเรียกคำกริยากลุ่มนี้ว่า คำกริยาเปรียบเทียบ จึงยังไม่ครอบคลุมพอ ส่วนคำว่า "วิกรรตกริยา" ซึ่งมีความหมายว่าเป็นคำกริยาที่ไม่มีเนื้อความในตัวเองนั้น ก็ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ เพราะแท้ที่จริงยังมีวิกรรตกริยาบางรายคำที่มีเนื้อความในตัวเองหรือมีความหมายในตัวเอง เช่นคำว่า "เหมือน" ซึ่งมีความหมายว่าเป็นคำที่บอกลักษณะของสิ่งที่ไม่แตกต่างกัน หรือคำว่า "คล้าย" ซึ่งมีความหมายว่าเป็นคำที่บอกลักษณะของสิ่งที่เกือบจะไม่แตกต่างกัน หรือคำว่า "เท่า" ซึ่งมีความหมายว่าเป็นคำที่บอกลักษณะของสิ่งที่เสมอกัน ทัดเทียมกัน จึงเห็นได้ว่า คำจำกัดความและชื่อเรียกของวิกรรตกริยา อาจทำให้สับสนได้

สำหรับคำกริยาบ่งบอกลักษณะนี้ จะตรงกับ Intensive Verbs ในภาษาอังกฤษตามแนวการศึกษาของ ไมเคิล เอ ฮัลลiday ดังจะได้กล่าวในตอนต่อไป

2.3 การศึกษาคำกริยาบ่งบอกลักษณะของ ไมเคิล เอ เค ฮัลลiday (M.A.K. Halliday)

2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับไวยากรณ์ของฮัลลiday¹²

"ภาษา" ตามแนวความคิดของฮัลลiday¹³ หมายถึง ระบบความหมายที่ประกอบด้วยตัวเลือกทางความหมาย (options in meaning) จำนวนมาก ตัวเลือกทางความหมายเหล่านี้จะถูกจัดเป็นกลุ่ม ๆ ตามหน้าที่ของแต่ละตัวเลือก โดยเป็นไปอย่างมีระบบ เมื่อผู้พูดต้องการ

¹² ในหัวข้อ 2.3.1 และหัวข้อ 2.3.2 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรียกชื่อคำศัพท์เฉพาะต่าง ๆ ตาม นรนิลาศ เรื่อง โพรโตทิวส์, "ประโยชน์รับในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

¹³ M.A.K. Halliday, Explorations in the Development of Language, (London : Edward Arnold, 1981), pp.16-17.

สื่อความหมาย ก็จะมีกระบวนการเลือกใช้ตัวเลือกที่เป็นไปได้ (meaning potential) โดยผู้พูด จะคำนึงถึงบริบททางหน้าที่ (Functional Context) ของตัวเลือก และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ต่างๆ ในการสื่อแต่ละครั้งผู้พูดจะเลือกคำนามและคำกริยาที่มีหน้าที่ทางความหมายที่ ต้องการจะสื่อ เลือกใช้มาลาที่ต้องการ และเลือกจัดหัวเรื่อง (theme) ให้ต่อเนื่องกับสาระ (information) ในลักษณะที่ผู้พูดต้องการ เมื่อการเลือกทางความหมายเหล่านี้สำเร็จแล้ว ก็จะมี กลไกรวมหน้าที่ของตัวเลือกต่าง ๆ แล้วแปลงความหมายให้เป็นรูป (form) และสื่อออกมาเป็น ประโยค (Clause)

ฮัลลิเดย์ กล่าวว่า กลไกที่รวมหน้าที่ของตัวเลือกต่างๆแล้วผลิตออกมาเป็นข้อความ ให้มีการสื่อความหมายตามหน้าที่ของภาษานั้นแหละ เรียกว่าไวยากรณ์ จึงอาจเรียกไวยากรณ์ ของเขาว่า ไวยากรณ์หน้าที่ (Functional Grammar) ซึ่งเขากล่าวว่า หน้าที่ของภาษานั้นมี 3 ด้าน คือ

- 1) หน้าที่ทางความคิด (Ideational Function) เป็นหน้าที่ในการถ่ายทอด ประสบการณ์และจินตนาการของผู้พูด
- 2) หน้าที่ทางบุคคลสัมพันธ์ (Interpersonal Function) เป็นหน้าที่ในการ ติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
- 3) หน้าที่ทางความเรียง (Textual Function) เป็นหน้าที่ในการเรียงคำ ต่าง ๆ ให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันระหว่างข้อความ

หน้าที่ของภาษาทั้ง 3 ด้านนี้ จะแสดงออกมาในองค์ประกอบทางไวยากรณ์ 3 องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบจะประกอบด้วยระบบย่อยๆ องค์ประกอบทางไวยากรณ์ทั้ง 3 องค์ประกอบ มีดังนี้

ก) องค์ประกอบด้านความคิด (Ideational Component) เป็นองค์- ประกอบที่ช่วยในการถ่ายทอดประสบการณ์ และ จินตนาการของผู้พูด ซึ่งอาจเป็นการกระทำ ความรู้สึก การเกิดขึ้น หรือสถานที่ต่าง ๆ ในองค์ประกอบด้านนี้มีระบบย่อยระบบหนึ่งเรียกว่า ระบบ ความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค (Transitivity System)

ข) องค์ประกอบด้านบุคคลสัมพันธ์ (Interpersonal Component) เป็นองค์ประกอบที่ช่วยในการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด-ผู้ฟัง เช่น การถาม-ตอบ การสั่ง การขอร้อง ทั้งนี้อาจมีการแสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติ ระหว่างผู้พูด-ผู้ฟัง ด้วย ในองค์ประกอบ ด้านนี้มีระบบย่อยหนึ่งเรียกว่า ระบบมาลาของประโยค (Mood system) ซึ่งได้แก่ มาลาบอกเล่า มาลาคำสั่ง มาลาคำถาม เป็นต้น

ค) องค์ประกอบด้านความเรียง (Textual Component) เป็นองค์ประกอบที่ช่วยในการเรียบเรียงคำหรือข้อความให้ต่อเนื่องกัน ในองค์ประกอบด้านนี้มีระบบย่อยเรียกว่า ระบบหัวข้อและสาระของประโยค (Theme and Information system)

2.3.2 องค์ประกอบด้านความคิด : ชนิดของกระบวนการ

เนื่องจากการศึกษาในวิชานี้เน้นถึงจะเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านความคิดเท่านั้น จึงจะขอกล่าวถึง องค์ประกอบนี้เพียงองค์ประกอบเดียว

ดังได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า องค์ประกอบด้านความคิดมีระบบย่อยระบบหนึ่ง เรียกว่าระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค ระบบนี้ประกอบด้วยหน่วยความหมายต่าง ๆ ที่จะใช้แสดงความคิดนึก ประสบการณ์ หรือ จินตนาการของผู้พูด หน่วยความหมายนี้เป็นนามธรรม และจะปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมด้วยการใช้รูปภาษาเป็นตัวแทนหน่วยความหมาย หน่วยความหมายที่เกี่ยวข้องในระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคนั้นแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. กระบวนการ (process) เป็นหน่วยความหมายที่เกี่ยวข้องกับอาการกระทำ ความรู้สึก ความคิด และสภาพของสิ่งต่างๆ กระบวนการจะปรากฏเป็นรูปธรรมในรูปของคำกริยา หรือ คำคุณศัพท์
2. ผู้ร่วมกระบวนการ (Participant) เป็นหน่วยความหมายที่เกี่ยวข้องกับบุคคล สัตว์ สิ่งของ ผู้ร่วมกระบวนการจะปรากฏเป็นรูปธรรมในรูปของคำนาม หรือ คำสรรพนาม
3. ปัจจัยแวดล้อม (Circumstance) เป็นหน่วยความหมายที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขหรือสถานการณ์ต่างๆที่เกี่ยวกับกระบวนการ ปัจจัยแวดล้อมจะปรากฏเป็นรูปธรรมในรูปของคำกริยาวิเศษณ์ หรือ บุพบทวลี

ตัวอย่างเช่น

The lion	chased	the tourist	lazily	through the bush.
ผู้ร่วมกระบวนการ	กระบวนการ	ผู้ร่วมกระบวนการ	ปัจจัยแวดล้อม	ปัจจัยแวดล้อม
คำนาม	คำกริยา	คำนาม	กริยาวิเศษณ์	บุพบทวลี

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า ตัวกระบวนการที่ปรากฏเป็นคำกริยา "chased" มีผู้ร่วมกระบวนการที่ปรากฏเป็นคำนาม "the lion" และ "the tourist" และมีปัจจัยแวดล้อมที่ปรากฏเป็นคำกริยาวิเศษณ์ "lazily" และ บุพบทวลี "through the bush"

ฮัลลิเดย์ เน้นถึงความสำคัญของหน่วยความหมายทั้งสามหน่วย โดยเขากล่าวว่า "The concepts of process, participant and circumstance are semantic categories which explain in the most general way how phenomenon of the real world are represented as linguistic structures."¹⁴

หมายความว่า กระบวนการ ผู้ร่วมกระบวนการ และ ปัจจัยแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญทางความหมายที่จะอธิบายการที่มนุษย์ถ่ายทอดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในโลกจริง ออกมาในรูปภาษาได้ครอบคลุมที่สุด

สำหรับกระบวนการนั้น ฮัลลิเดย์ได้แบ่งชนิดของกระบวนการในภาษาอังกฤษ ออกเป็นชนิดสำคัญ ๆ ได้ 3 ชนิด ดังนี้ คือ

1) กระบวนการทางการกระทำ (Material Process: process of doing)

กระบวนการทางการกระทำ เป็นกระบวนการที่แสดงความหมายในการกระทำ ผู้ร่วมกระบวนการจะเรียกว่า ผู้ก่อกระทำ (Actor) และอาจมีผู้ร่วมกระบวนการที่สองซึ่งเรียกว่า จุดหมาย (Goal) ตัวอย่างเช่น

ผู้ก่อกระทำ	คำกริยา	จุดหมาย
(1) The lion	sprang.	-
(2) The lion	caught	the tourist.

¹⁴ M.A.K. Halliday, An Introduction to Functional Grammar, (London : Edward Arnold, 1985), p. 102.

ทั้งสองประโยคนี้มีความหมายว่า สิงโต (The Lion) กำลังก่อการก่อการ
 สิ่งหนึ่ง ซึ่งแต่เดิมอาจเรียกประโยคแรกว่าเป็นประโยคที่มีกริยากรรม และประโยคที่สองเป็น
 ประโยคที่มีกริยากรรม แต่ฮัลลิดจ์เรียกกริยาทั้งสองชนิดนี้รวมกันว่าเป็น กริยาบ่งการก่อกระทำ
 (Extensive Verb) ซึ่งทดสอบได้จากการตั้งคำถาม

จากตัวอย่างประโยคทั้งสองนี้จะมีคำถามทดสอบ ดังนี้ คือ

- ก. What did the lion do?
- ข. What did the lion do to the tourist?
- ค. What happened to the tourist?

จากตัวอย่างในข้อ (1) และข้อ (2) สามารถทดสอบได้ด้วยการตั้งคำถามโดย
 ใช้คำถามข้อ ก ได้ทั้ง 2 ประโยค ซึ่งก็หมายความว่า คำกริยาที่ปรากฏในทั้ง 2 ประโยคดังกล่าว
 เป็นคำกริยาบ่งการก่อกระทำ สำหรับคำถามข้อ ข และ ข้อ ค เป็นคำถามที่ใช้ทดสอบกับประโยค
 ที่มีผู้ร่วมกระบวนการณ์หน้าและผู้ร่วมกระบวนการณ์หลังคำกริยา ดังเช่น ตัวอย่างในประโยค (2) ซึ่ง
 มีผู้ร่วมกระบวนการณ์หน้าคำกริยา คือ "The lion" และ ผู้ร่วมกระบวนการณ์หลังคำกริยา คือ "The
 tourist"

ฮัลลิดจ์ กล่าวต่อไปว่า ข้อความใดที่มีคำกริยาบ่งการก่อกระทำปรากฏร่วมกับ
 ผู้ร่วมกระบวนการณ์หน้าและผู้ร่วมกระบวนการณ์หลังคำกริยานั้น จะสามารถปรากฏเป็นรูปประโยคได้
 2 โครงสร้าง คือ โครงสร้างประโยคกรตุวาก (Active Construction) และ โครงสร้าง
 ประโยคกรรมวาก (Passive Construction)

ตัวอย่าง

โครงสร้างประโยคกรตุวาก	โครงสร้างประโยคกรรมวาก
(1) The lion sprang.	-
(2) The lion caught the tourist.	The tourist was caught by the lion.

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าประโยค (1) เป็นประโยคที่มีคำกริยา แบ่งการก่อสร้างปรากฏร่วมกับผู้ร่วมกระบวนการหน้าคำกริยา แต่ไม่มีผู้ร่วมกระบวนการหลังคำกริยาปรากฏร่วมด้วย จึงสามารถปรากฏได้ในโครงสร้างแบบเดียว คือ โครงสร้างประโยคกรรตุวาจก ส่วนประโยค (2) เป็นประโยคที่มีคำกริยาแบ่งการก่อสร้างปรากฏร่วมกับผู้ร่วมกระบวนการหน้าและผู้ร่วมกระบวนการหลังคำกริยา จึงสามารถปรากฏได้ในทั้ง 2 โครงสร้าง คือ ทั้งโครงสร้างประโยคกรรตุวาจก และ โครงสร้างประโยคกรรมวาจก

2) กระบวนการทางการรู้สึก (Mental process: process of sensing)

กระบวนการทางการรู้สึก เป็นกระบวนการที่แสดงความหมายในการรู้สึก การนึกคิด และการรับรู้ ผู้ร่วมกระบวนการนี้จะเรียกว่า ผู้แสดงความรู้สึก (Sensor) และอีกผู้ร่วมกระบวนการหนึ่ง จะเรียกว่า สิ่งเร้า (Phenomenon)

ตัวอย่าง เช่น

ผู้แสดงความรู้สึก	คำกริยา	สิ่งเร้า
Mary	liked	the gift.
John	fears	it.

ฮัลลiday กล่าวถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดประโยคให้อยู่ในกระบวนการแสดงการรู้สึกทั้งหมด 5 เกณฑ์¹⁵ ดังนี้คือ

(1) กระบวนการทางการรู้สึก จะต้องเป็นผู้ร่วมกระบวนการหนึ่ง มีความหมายถึงมนุษย์เท่านั้น เพราะมนุษย์เป็นผู้แสดงความรู้สึก แสดงความนึกคิด และการรับรู้ นั้น ๆ อย่างมีสติสัมปชัญญะ (consciousness) ฮัลลiday อธิบายเพิ่มเติมว่า กระบวนการทางการรู้สึก จะต้องมี

¹⁵ M.A.K. Halliday, An Introduction to Functional Grammar, (London : Edward Arnold, 1985), pp. 108-111.

ผู้ร่วมกระบวนการหนึ่ง ซึ่งเมื่อใช้สรรพนามแทนต้องเป็น "He" หรือ "She" ไม่ใช่ "It" เขายกตัวอย่างว่า มีบางคนพูดถึงสัตว์เลี้ยงเช่นแมวของตนว่า

She doesn't like milk.

ในขณะที่บางคนที่ไม่ชอบแมว อาจพูดว่า

It doesn't like milk.

การใช้สรรพนาม "It" แทนผู้ร่วมกระบวนการนั้น ๆ ได้ แสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมกระบวนการนั้น ๆ ไม่สามารถแสดงความรู้สึก ความนึกคิด และการรับรู้อย่างมีสติสัมปชัญญะได้

(2) กระบวนการทางการรู้สึก มีผู้ร่วมกระบวนการหลังคำกริยาที่อาจมีความหมายเป็นรูปธรรม (Thing) เหมือนดังผู้ร่วมกระบวนการทางการก่อกระทำ หรืออาจมีความหมายเป็นข้อเท็จจริงหรือนามธรรม (Fact) ก็ได้ เช่น ประโยคทั้งสองต่อไปนี้ จะมีผู้ร่วมกระบวนการที่สองเป็นรูปธรรม และ นามธรรม ตามลำดับ

a) Tim knows the city. (the city เป็นผู้ร่วมกระบวนการที่มีความหมายเป็นรูปธรรม)

b) Tim realized that he was in a big city. (that he was in a big city เป็นผู้ร่วมกระบวนการที่มีความหมายเป็นข้อเท็จจริงหรือนามธรรม)

ผู้ร่วมกระบวนการที่มีความหมายเป็นข้อเท็จจริงหรือนามธรรมนั้น จะไม่ปรากฏเป็นผู้ร่วมกระบวนการแสดงการก่อกระทำ เพราะข้อเท็จจริงหรือนามธรรมไม่สามารถก่อกระทำได้

(3) กระบวนการทางการรู้สึก มีความหมายในเรื่องการมีลักษณะ (Aspect) ที่แตกต่างจากกระบวนการทางการก่อกระทำ ดังจะแสดงด้วยตารางต่อไปนี้

Aspect Process	Present	Present in present
material	[marked] They build a house.	[unmarked] They are building the house.
mental	[unmarked] I know the city.	[marked] I'm knowing the city.

จากตารางนี้แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างกระบวนการทางการรู้สึก และกระบวนการทางการก่อกระทำ คือ ถ้าการลักษณะ เป็น ปัจจุบันกาล (Present Tense) ความหมายของประโยคในกระบวนการทางการก่อกระทำจะไม่ปกติ เพราะเราจะไม่พูดว่า "พวกเขาสร้างบ้าน" แต่ถ้าการลักษณะ เป็นปัจจุบันกาลกำลังกระทำ (Present in Present Tense) ความหมายของประโยคนั้นจะเป็นความหมายปกติที่ใช้พูดทั่วไป คือ "พวกเขากำลังสร้างบ้าน" ในทางกลับกันกระบวนการแสดงการรู้สึก จะมีความหมายปกติเมื่ออยู่ในปัจจุบันกาล เช่น เราพูดได้ว่า "เขารู้จักเมืองนี้" แต่ถ้าเป็นปัจจุบันกาลกำลังกระทำ ความหมายของประโยคจะแปลกไปเพราะเรามักจะไม่พูดว่า "เขากำลังรู้จักเมืองนี้"

(4) กระบวนการทางการรู้สึก เป็นกระบวนการทางภาษาแบบสวนทาง (Two-way processes) หมายความว่า ผู้ร่วมกระบวนการหน้า-หลังคำกริยาสามารถสลับตำแหน่งในประโยคได้ โดยไม่ต้องอาศัยโครงสร้างประโยคกรรมวาจก เพราะรูปคำกริยาในกระบวนการนี้จะมีเป็นคู่ ๆ ในธรรมชาติของภาษา เช่น

I like it.	It pleases me.
I fear it.	It frightens me.
I wonder it.	It amazes me.

(5) กระบวนการทางการรู้สึก ไม่สามารถทดสอบด้วยการตั้งคำถามว่า "ทำอะไร" เหมือนดังการทดสอบในกระบวนการทางการก่อกระทำ

3) กระบวนการทางการดำรงอยู่ (Relational process: process of being)

กระบวนการทางการดำรงอยู่ เป็นกระบวนการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมกระบวนการสองหน่วย ความสัมพันธ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

- 3.1 บ่งบอกลักษณะ (intensive) หมายถึง " x is a. "
- 3.2 บ่งบอกปริบท (circumstantial) หมายถึง " x is at a. "
- 3.3 บ่งบอกกรรมสิทธิ์ (possessive) หมายถึง " x has a. "

ผู้วิจัยจะขออธิบายกระบวนการชนิดย่อยโดยละเอียด ดังนี้

1. กระบวนการบ่งบอกลักษณะ เป็นกระบวนการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมกระบวนการ 2 หน่วย โดยกระบวนการนี้จะบอกความหมายว่า ผู้ร่วมกระบวนการทั้งสองเป็นสิ่งเดียวกัน หรือ เป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกัน ตัวอย่าง เช่น

She is a student.

Tom is the tall one.

2. กระบวนการบ่งบอกปริบท เป็นกระบวนการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมกระบวนการหน้า-หลังกริยาว่าอยู่ในบริบทใด บริบทนี้อาจหมายถึง สถานที่ กาลเวลา ทำทาง และการร่วมกระทำ จากตัวอย่างต่อไปนี้จะแสดงบริบทดังกล่าวตามลำดับ คือ

The cat is on the mat.

The fish weighs five pounds.

The ticket costs fifty dollars.

Fred accompanied his wife.

3. กระบวนการบ่งบอกกรรมสิทธิ์ เป็นกระบวนการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมกระบวนการหน้า-หลังกริยา โดยมีผู้ร่วมกระบวนการหนึ่งแสดงกรรมสิทธิ์ต่อผู้ร่วมกระบวนการอีกผู้ร่วมกระบวนการหนึ่ง เช่น

Peter has a piano.

This house belongs to him.

Jack owns the car.

กระบวนการทั้งสามชนิดนี้ แต่ละชนิดยังแบ่งเป็นชนิดย่อยได้อีก 2 แบบ (mode) คือ

ก) แบบขยายความ (attributive) มีความหมายว่า " a is an attributive of x." หมายความว่า ผู้ร่วมกระบวนการหนึ่งขยายความหรือเสริมความให้แก่อีกผู้ร่วมกระบวนการหนึ่ง เช่น

Peter is a student. (ปีเตอร์เป็นนักเรียนคนหนึ่ง)

ข) แบบเทียบความ (identifying) มีความหมายว่า " a is the identity of x." หมายความว่า ผู้ร่วมกระบวนการหนึ่งเป็นสิ่งเดียวกันกับอีกผู้ร่วมกระบวนการหนึ่ง เช่น

Peter is the student. (ปีเตอร์คือนักเรียนคนนั้น)

เมื่อกระบวนการทั้งสามชนิดต่างก็แบ่งได้เป็น 2 ชนิดย่อย จึงเกิดกระบวนการต่าง ๆ ขึ้นรวม 6 ชนิด ดังจะแสดงด้วยตารางต่อไปนี้

แบบ (mode) ชนิด (type)	ขยายความ (attributive)	เทียบความ (identifying)
บ่งบอกลักษณะ (intensive)	Sarah is wise.	Tom is the leader. The leader is Tom.
บ่งบอกปริบท (circumstantial)	The fair is on Tuesday.	Tomorrow is the 10th. The 10th is tomorrow.
บ่งบอกกรรมสิทธิ์ (possessive)	Peter has a piano.	The piano is Peter's. Peter's is the piano.

จากตารางนี้ แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างกระบวนการแบบเทียบความ และ แบบขยายความ กล่าวคือ กระบวนการแบบเทียบความอาจปรากฏในรูปประโยคที่มีคุณสมบัติในการสลับนามวลีหน้า-หลังคำกริยา แต่กระบวนการแบบขยายความจะไม่ปรากฏในรูปประโยคที่มีคุณสมบัติเช่นนั้น

2.3.3 ประเภทของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ

เนื่องจากในวิชาไวยากรณ์นี้จะศึกษาถึงคำกริยาบ่งบอกลักษณะ (Intensive Verb) ซึ่งเป็นรูปภาษาที่ใช้แทนหน่วยความหมายที่เป็นกระบวนการบ่งบอกลักษณะ (Intensive Process) โดยเฉพาะ ดังนั้นจึงจะกล่าวถึงรายละเอียดเฉพาะกระบวนการนี้เท่านั้น โดยจะแสดงถึงความแตกต่างระหว่างกระบวนการชนิดบ่งบอกลักษณะแบบขยายความ (Attributive Intensive Process) และ กระบวนการชนิดบ่งบอกลักษณะแบบเทียบความ (Identifying Intensive Process) ดังต่อไปนี้

(1) กระบวนการชนิดบ่งบอกลักษณะแบบขยายความ เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยผู้ร่วมกระบวนการ 2 หน่วย หน่วยหนึ่งบอกหน้าที่ทางความหมายในฐานะผู้รับการขยายความ (carrier) และอีกหน่วยหนึ่งบอกหน้าที่ทางความหมายในฐานะผู้ขยายความ (attribute)

กระบวนการทางความหมายชนิดนี้จะปรากฏออกมาเป็นรูปภาษาในประโยคที่อัลลิเคย์ เรียกว่า Attributive Intensive Clause ซึ่งมีคำกริยาชนิดหนึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยบอกกระบวนการ และมีหน่วยนามหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รับการขยายความ และอีกหน่วยนามหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ขยายความ ตัวอย่างเช่น

John	is	a poet.
ผู้รับการขยายความ	คำกริยา	ผู้ขยายความ

จากตัวอย่าง ประโยคนี้อาจจะแสดงความหมายว่า John เป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม Poet คำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามทั้งสองที่ปรากฏในรูปประโยคชนิดนี้ จะเรียกว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะแบบขยายความ (Attributive Intensive Verb)

(2) กระบวนการชนิดบ่งบอกลักษณะแบบเทียบความ เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยผู้ร่วมกระบวนการ 2 หน่วย หน่วยหนึ่งบอกหน้าที่ทางความหมายในฐานะผู้รับการเทียบความ (Identified) และ อีกหน่วยหนึ่งบอกหน้าที่ทางความหมายในฐานะผู้เทียบความ (Identifier)

กระบวนการทางความหมายชนิดนี้ จะปรากฏออกมาเป็นรูปภาษาในประโยคที่ฮัลลiday เรียกว่า Identifying Intensive Clause ซึ่งมีคำกริยาชนิดหนึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยบอกกระบวนการ และมีหน่วยนามหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รับการเทียบความ และอีกหน่วยนามหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้เทียบความ ตัวอย่าง เช่น

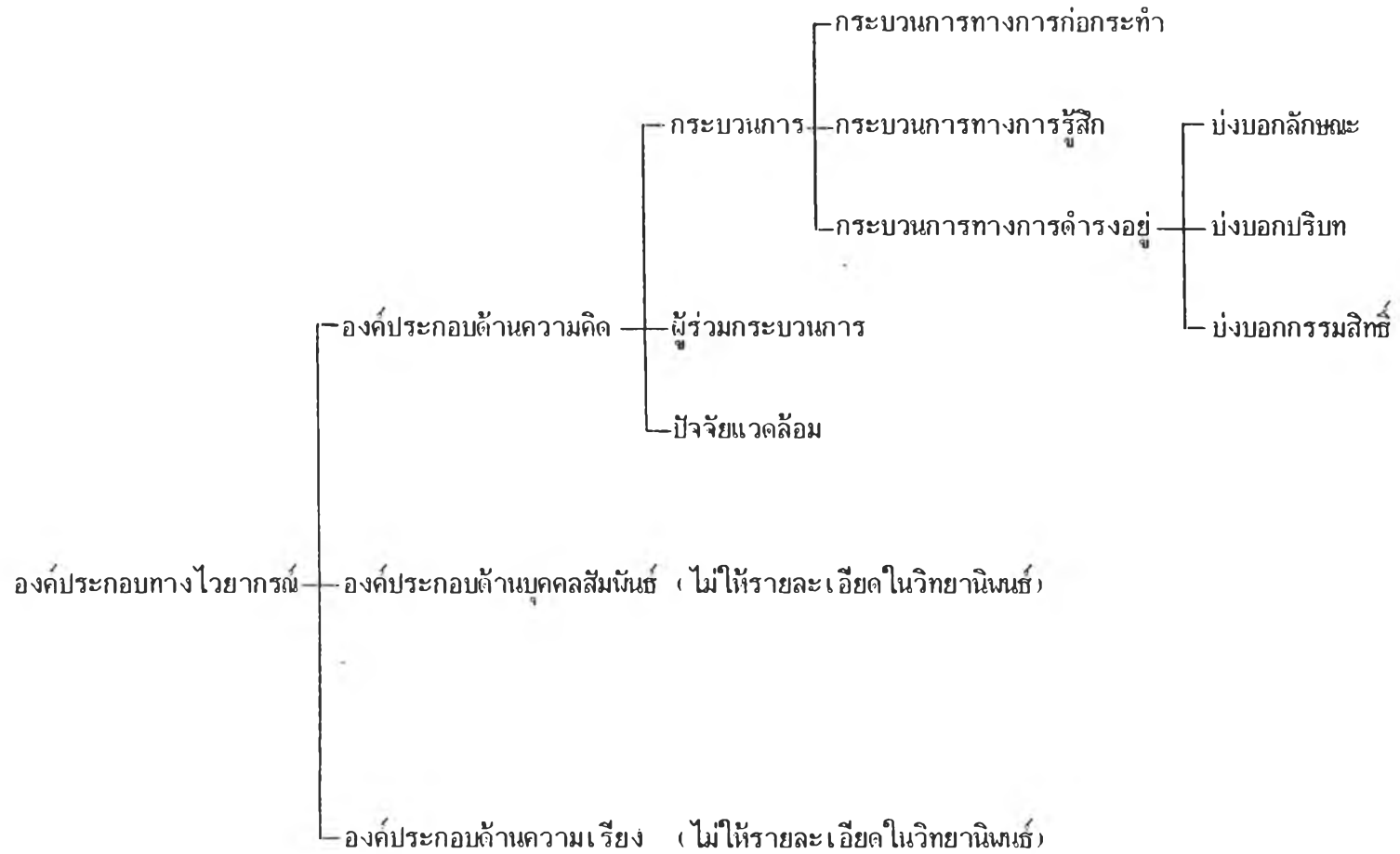
Tom	is	the tall one.
ผู้รับการเทียบความ	คำกริยา	ผู้เทียบความ

จากตัวอย่าง ประโยคนี้จะแสดงความหมายว่า Tom และ The tall one เป็นบุคคลเดียวกัน เพราะในกลุ่ม The tall one มีสมาชิกเพียงคนเดียว ("the" นำหน้าหน่วยนาม) และสมาชิกคนนั้นก็คือ Tom จากการทำหน่วยนามทั้งสองอ้างอิงถึงสิ่งเดียวกันนี้ ทำให้สามารถสลับตำแหน่งกันได้เป็น

The tall one is Tom.

สำหรับคำกริยาที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามทั้งสองที่ปรากฏในประโยคชนิดนี้ จะเรียกว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะแบบเทียบความ (Identifying Intensive Verb)

เพื่อให้เห็นฐานะของคำกริยาบ่งบอกลักษณะในไวยากรณ์ของฮัลลiday ผู้วิจัยจึงได้เสนอแผนภูมิของไวยากรณ์ตามทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่ของฮัลลiday โดยเน้นเฉพาะคำกริยาบ่งบอกลักษณะ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ศัพท์เฉพาะที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

- 1) หน่วยนาม หมายถึง หน่วยที่ใช้อ้างถึงสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจมีลักษณะโครงสร้างอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้คือ
  - (ก) คำนาม
  - (ข) นามวลี (คำนาม + คำคุณศัพท์ หรือ คำนาม + คำบ่งชี้ หรือ คำนาม + อนุประโยค)
- 2) หน่วยอ้างอิง หมายถึง หน่วยความหมายที่สื่อหรืออ้างถึง คน สัตว์ สิ่งของในโลกจริง หน่วยทางความหมายดังกล่าวนี้อาจปรากฏเป็นรูปภาษาได้หลายรูป
- 3) คำเกี่ยวโยงกัน หมายถึง หน่วยนามที่มีลักษณะ หรือ คุณสมบัติที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้